

Acta de la XXIII Convocatòria dels Premis Habitàcola (2010-2011)

Estem immersits en múltiples crisis, la pitjor de les quals, en el nostre entorn geogràfic, és la de la confiança en les idees. És un error gravíssim. Són les idees fortes les que ens poden ajudar i fer-nos avançar en aquest moment i en qualsevol altre. Les idees no són de franc, les idees no es donen. De franc i en donació són les ocurrències i les improvisacions. Al contrari, si hi ha alguna cosa que té valor són les bones idees. Els qui en vivim sabem que elaborar una sola bona idea per a un projecte és molt costós i singular. Altres societats més avançades ho saben de sobra; les valoren, les persegueixen i les espremen. I avancen amb elles. Tots sabem que les coses de franc no valen res (o no les valorem).

Desgraciadament, els premis d'honor i els concursos d'idees, en un nombre molt més gran del màxim suportable, es decideixen en funció d'amistats i conveniències o del fet que les idees no resultin «comprometedores» ni «perilloses». Aquest no ha estat el cas. Els premiats i finalistes són perillosos i ens comprometen. Proposen idees radicals que transformen els espais, i fins i tot la ciutat o la percepció que en tenim, a través del disseny i de l'arquitectura. De vegades mitjançant mecanismes tan senzills com un pot de pintura.

El Premi Habitàcola 2011 ha estat un festival d'idees, una celebració que ha reunit propostes molt diverses amb un nexa comú respecte de la reutilització d'espais religiosos. En proposa la transformació entenent que, cansats de tant creixement bombollejant i tanta obra *ex novo*, és en el teixit construït on es troben els espais d'oportunitat del nostre temps. En una societat que ha canviat fortament en els darrers trenta anys, en què la presència ubiqüa de l'Església Catòlica ha deixat pas a finestres de secularització i nous paràmetres morals, la relectura dels espais de culte religiós resulta del tot oportuna en una visió de futur. I, finalment, les bases del premi entenen el patrimoni com una oportunitat social quan ens hem adonat que no som prou rics per mantenir congelat i impol·lut, socialment inútil i a costa de la cosa pública, un nombre ingent de propietats privades.

Davant d'aquest enunciat, la majoria de les propostes presentades al premi decideixen abordar el projecte sense prejudicis. «Patrimoni», «transformació del que s'ha construït» i «espai de culte» no resulten coercitius sinó al contrari, veritables detonants per arribar a propostes insòlites. La creació arriba quan el resultat és imprevisible *a priori*, quan no hi ha receptes que assegurin un resultat.

Iñaki Alday

Sobre les propostes premiades:

SELECCIONATS

4,1   ***ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY I D'ART LLOTJA***
DESFERPERFER

ANTONI CABRERA
JOSÉ SOTO

7   ***ESCOLA DEIÀ***
Lliure   **EL RUSC**

MIREIA VESTIT HOMS
INGRID TEIXIDÓ CRUSELLAS
MIQUEL ÀNGEL CERDÀ OLIVER

24,3   ***ESCUELA DE ARTE Y SUPERIOR DE DISEÑO DE ORIHUELA***
MEDIATECA DE LUZ

ALEXANDRU DOBRA-SOMESAN

25,6   ***ESCOLA D'ART I SUPERIOR D'ALCOI***
TEXTILE GALLERY

OFELIA SIRVENT ARACIL

27,2   ***EDRA, ESCOLA D'ART I DISSENY DE RUBÍ***
JUNTOS PERO NO REVUELTOS

JOSÉ LUÍS NAVARRO
ANDREA BOSCH

28,3   ***BAU, ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY***

CIRCÓBOLO

JÚLIA MATA RIERA
MARTA MATAMALA ROIG

FINALISTES

1,5   ***DEIÀ ESCOLA D'ART I SUPERIOR DE DISSENY***
SOTA L'ARBRE

SARA ARRISCADO
ANGEL SÁNCHEZ
NÚRIA MARTÍNEZ

2
Lliure   ***LAI ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY***
ESPAIS

XÈNIA ROCA SOLER

5,6   ***TERRASSA ESCOLA MUNICIPAL D'ART***
SINCRETISME DE RITUALS

ALICIA HORCAS CAÑERO

15
Lliure   ***ETSA LA SALLE BARCELONA***
AD HORT

CLÀUDIA RAURELL CARULLA
ANNA ENRICH MURT

23,2   ***ESCOLA D'ART I SUPERIOR DE DISSENY D'OLOT***
M3TAMORFOSI

MONTSE GARCIA

23,5   ***ESCOLA D'ART I SUPERIOR DE DISSENY D'OLOT***
BIBLIOTECA

JOSEP RIERA

26,1   ***ESCOLA D'ART I SUPERIOR DE DISSENY (COMPLEX VELLUTERS)***
VISTAS A LA ETERNIDAD

JAVIER GASCÓ BOU

28,1   ***BAU, ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY***
5CUBOS

MARTA GONZÁLEZ FERNÁNDEZ
NOA COHEN
MAYAN OVADIA

28,2   ***BAU, ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY***
CAMBIO DE ESCENA

ENRIC CUBERES LLANAS
MANUEL VILAS VALVERDE

28,4   ***BAU, ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY***
UNA BOMBOLLA DINS EL CAOS

NEUS SANTAELLA TORTÓS-SALA
LAURA NÚÑEZ TUDELA

La proposta «L'eix dels àngels» posa en relació tres espais de culte al Raval de Barcelona mitjançant tres intervencions interiors amb recursos mínims protagonitzades per un color diferenciat i únic en cada cas (teles blaves, llums grogues i projeccions de làser vermelles) i mitjançant el paviment exterior del trajecte entre elles pintat amb una seqüència cromàtica exquisida. El resultat és efímer i sense empremta, d'una banda, i pertorbador en la percepció de la ciutat perquè revela seqüències ocultes i introdueix de manera temporal un nou ordre perfectament llegible per al ciutadà. **PREMI CASADDECOR**

19,2   ***EINA, ESCOLA D'ART I DISSENY***
ATRAPATS PEL COLOR

CYNTIA SEGURA PAGÈS
HELENA BATTESTINI LÓPEZ
MIRIAM HOUWELING
JAN JACOBS

La «Intervención en las ruinas de la mezquita y posterior iglesia de San Lorenzo», a Toledo, proposa la valoració d'unes restes històriques a les quals s'insufla nova vida d'una forma

decidida i alhora respectuosa. El diàleg és fructífer perquè és equilibrat. Davant la temptació del monòleg de museïtzació de ruïnes transformades en mòmies només aptes per a la contemplació, la proposta les transforma en un espai de futur, amb un respecte refinat per l'entorn. Entén la dignitat de la història no pas com la preservació de les despulles sinó com a fonaments de vida. **PREMI VITRA**

22 ESCUELA TÉCNICA SUPERIOR DE ARQUITECTURA DE MADRID

Lliure **INTERVENCIÓN SOBRE LOS RESTOS DE SAN LORENZO EN TOLEDO**

AINHOA BARRÓN REDONDO
MARTA ELENA MUÑOZ MEDIAVILLA

Gairebé totes les propostes de l'Escola BAU han merescut ser objecte de discussió i debat per part del jurat. Totes són intervencions que apleguen potència conceptual i delicadesa material unes vegades, o contundència física transformadora unes altres. I proposen reflexions sobre l'ús i la percepció de l'espai que arrenquen d'un posicionament ètic i arriben fins a la ironia i la mordacitat més crítica amb els usos socials de l'entorn.

PREMI AL CENTRE EDUCATIU

BAU, ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY